

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **Ing. P. Ch.**, zastoupen JUDr. Marcelou Cellerovou, advokátkou se sídlem Radlická 764/34, Praha 5, proti žalovanému: **Český telekomunikační úřad**, se sídlem Sokolovská 219, Praha 9, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29. 10. 2008, č. j. 10 Ca 244/2008 - 13,

t a k t o:

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Zástupkyni žalobce advokátce JUDr. Marcele Cellerové **s e n e p ř i z n á v á** odměna za zastupování, ani náhrada hotových výdajů.

O d ů v o d n ě n í:

Žalobce Ing. P. Ch. se kasační stížností domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by bylo zrušeno usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29. 10. 2008, č. j. 10 Ca 244/2008 - 13, a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Městský soud v Praze (dále také „městský soud“) napadeným usnesením ze dne 29. 10. 2008, č. j. 10 Ca 244/2008 - 13, odmítl žalobu Ing. P. Ch. proti rozhodnutí předsedy Rady Českého telekomunikačního úřadu (dále též „předseda Rady ČTÚ“) ze dne 4. 8. 2008, č. j. 88 022/2007 - 603, jímž bylo změněno rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu, odboru pro oblast Praha ze dne 11. 4. 2002, č. j. 010501/2002-631/Tat/G, kterým byla žalobci - na základě návrhu společnosti Telefónica O2 – uložena povinnost uhradit za zúčtovací období od listopadu 1998 do dubna 1999, srpen 1999, říjen 1999 a od února 2000 do října 2000 dlužné ceny za poskytnuté telekomunikační služby v celkové výši 35 404 Kč s úrokem z prodlení ve výši 6,5 % od 20. 3. 2002 do zaplacení, tak, že se výrok o úroku nahrazuje textem „ ve výši 8,5 % p. a. od 20. 11. 2007 do zaplacení“, a v ostatním bylo napadené rozhodnutí potvrzeno.

Městský soud vyšel z toho, že v dané věci jde o přezkoumání rozhodnutí správních orgánů o povinnosti účastníka vyplývající ze smlouvy uzavřené mezi provozovatelem veřejné telekomunikační sítě a tímto účastníkem ohledně poskytování telekomunikačních služeb podle telefonní přihlášky ze dne 16. 10. 1995, resp. o přezkoumání rozhodnutí těchto orgánů

podle ustanovení § 95 bod 8 písm. d) zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích, ve znění účinném v rozhodné době (dále jen „zákon o telekomunikacích“). Správní orgány tedy rozhodovaly o právu, které vyplývá z občanskoprávního vztahu, neboť šlo o spor stran finančního plnění vyplývajícího ze smlouvy. Městskému soudu jako správnímu soudu však nepřísluší napadené správní rozhodnutí přezkoumat a ve věci rozhodnout. Je tomu tak proto, že na tento druh sporu se od 1. 1. 2003 vztahuje právní úprava, kterou byl novelizován občanský soudní řád, podle níž se účastníci řízení mohou domáhat svého práva návrhem v občanském řízení soudním. V tomto řízení však již nebude žalobou napadené správní rozhodnutí pouze přezkoumáno, ale soud přímo rozhodne v téže věci znovu, t. j. o tom, zda je žalobce povinen společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a.s. zaplatit vyúčtovanou cenu (§ 244 o. s. ř.). Žalobce se tudíž musí ve lhůtě dané poučením domáhat novou žalobou u okresního (obvodního) soudu přímo rozhodnutí o svém právu. Městský soud proto usnesením žalobu odmítl podle ustanovení § 46 odst. 2 s. ř. s., za použití ustanovení § 68 písm. b) s. ř. s.

Proti tomuto usnesení městského soudu podal žalobce jako stěžovatel (dále již jen „stěžovatel“) kasační stížnost, která se obsahově opírá o ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

Stěžovatel namítl, že i kdyby městský soud zaujal ve svém rozhodnutí správný právní názor, rozhodně nemohl žalobu odmítnout v celém rozsahu. Nelze totiž přehlédnout, že se žalobou domáhal také určení neplatnosti a neúčinnosti napadených správních rozhodnutí. Minimálně proto bylo nutné tyto určovací petity vyloučit k samostatnému řízení, a v tomto rozsahu je měl městský soud přezkoumat a rozhodnout o nich. Nicméně má za to, že i ostatní výroky (tedy vlastní správní část žaloby) měl městský soud přezkoumat. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadené usnesení městského soudu, a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný Český telekomunikační úřad v písemném vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se ztotožňuje s právním názorem městského soudu stran věcné nepříslušnosti tohoto soudu, který byl vysloven v napadeném usnesení. Kasační stížnost stěžovatele je proto z uvedených důvodů neopodstatněná.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené usnesení městského soudu při vázanosti rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.), a i když sám neshledal vady uvedené v § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Z obsahu spisu vyplývá, že společnost Telefónica O2 Czech Republic, a.s. navrhla podáním, které bylo doručeno správnímu orgánu dne 7. 3. 2002, aby bylo zahájeno správní řízení ve věci povinnosti stěžovatele uhradit dlužné plnění ve výši 35 404 Kč s příslušenstvím, jež vyplývá ze smlouvy o poskytování telekomunikačních služeb, váznoucí na telefonní stanici č. 51555621. Český telekomunikační úřad, odbor pro oblast Praha, vydal dne 11. 4. 2002 pod č. j. 010501/2002-631/Tat/G rozhodnutí, kterým uložil stěžovateli povinnost uhradit za poskytnuté telekomunikační služby v zúčtovacím období od listopadu 1998 do dubna 1999, srpen 1999, říjen 1999 a od února 2000 do října 2000 dlužnou částku 35 404 Kč s úrokem z prodlení ve výši 6,5% od 20. 3. 2002 do zaplacení, to vše do 15 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí na účet navrhovatele. Rozhodnutím předsedy Rady Českého telekomunikačního úřadu ze dne 4. 8. 2008, č. j. 88 022/2007 - 603, bylo změněno uvedené rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu, odboru pro oblast Praha, ze dne 11. 4. 2002, č. j. 010501/2002 - 631/Tat/G tak, že se výrok o úroku nahrazuje textem „ve výši 8,5 % p. a. od 20. 11. 2007 do zaplacení“, a v ostatním bylo napadené rozhodnutí potvrzeno. Žaloba

stěžovatele proti tomuto rozhodnutí předsedy Rady ČTÚ byla odmítnuta napadeným usnesením Městského soudu v Praze ze dne 29. 10. 2008, č. j. 10 Ca 244/2008 - 13, proti němuž směřuje projednávaná kasační stížnost.

Nejvyšší správní soud předesílá, že i v řízení o kasační stížnosti se jako kasační soud řídí přísnou dispoziční zásadou. Je provedením této dispoziční zásady, jestliže ustanovení § 106 odst. 1 s. ř. s. ukládá stěžovateli povinnost označit rozsah napadení soudního rozhodnutí a uvést, z jakých důvodů (skutkových a právních) toto soudní rozhodnutí napadá a považuje výroky tohoto rozhodnutí za nezákonné, a že kasační soud je pak vázán rozsahem kasační stížnosti (§ 109 odst. 2 s. ř. s.) a důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 věta před středníkem s. ř. s.). Činnost kasačního soudu je ohraničena rámcem takto vymezeným (rozsah napadení soudního rozhodnutí a skutkové a právní důvody nezákonnosti tohoto rozhodnutí), a tento soud se musí omezit na zkoumání napadeného rozhodnutí jen v tomto směru, nejde-li ovšem o vadu, k níž musí hledět z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 věta za středníkem s. ř. s.). I při nejmírnějších požadavcích proto musí být z kasační stížnosti poznatelné, v kterých částech a po jakých stránkách má kasační soud napadené soudní rozhodnutí zkoumat, přičemž kasační soud není povinen, ale ani oprávněn sám vyhledávat možné nezákonnosti soudního rozhodnutí.

Z výše uvedených skutečností vyplývá, že mezi účastníky řízení panuje neshoda v tom, zda spor o finanční plnění za poskytování telekomunikačních služeb u účastnické telefonní stanice má projednávat a rozhodovat soud nebo správní orgán, resp. který ze soudů (správní či občanskoprávní) je věcně příslušný k projednání žaloby směřující proti rozhodnutí správního orgánu.

Nejvyšší správní soud nemůže přisvědčit obecné stížní námitce stěžovatele, který má za to, že občanskoprávní spor z poskytování telekomunikačních služeb mezi soukromými subjekty o zaplacení dlužné částky by měl projednat a rozhodnout jedině soud.

Podle ustanovení § 82 odst. 3 zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a změně dalších zákonů, ve znění účinném v rozhodné době (dále jen „zákon o telekomunikacích“), účastník veřejné telekomunikační služby je povinen uhradit za poskytnutou veřejnou telekomunikační službu cenu ve výši ceny platné v době poskytnutí této služby, pokud zákon nestanoví jinak.

Podle ustanovení § 95 bod 8 písm. d) zákona o telekomunikacích, Český telekomunikační úřad v oblasti telekomunikačních služeb rozhoduje spory o povinnosti účastníka k finančnímu plnění vyplývající ze smlouvy mezi provozovatelem veřejné telekomunikační sítě a účastníkem o poskytování telekomunikačních služeb.

Podle ustanovení § 68 písm. b) s. ř. s., žaloba je nepřijatelná také tehdy, jde-li o rozhodnutí správního orgánu v soukromoprávní věci, vydané v mezích zákonné pravomoci správního orgánu.

V dané věci správní orgány rozhodovaly k návrhu společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a. s. ve věci sporu o povinnost stěžovatele k finančnímu plnění vyplývající ze smlouvy o poskytování telekomunikačních služeb podle § 95 bod. 8 písm. d) zákona o telekomunikacích. Předmětem řízení byl tak spor mezi poskytovatelem telefonní služby (Telefónica O2 Czech Republic, a.s.) a účastníkem telefonní stanice (stěžovatelem) o dlužnou telekomunikační úhradu a její výši (přílohou návrhu měla být mimo jiné i kopie Dohody o uznání dluhu a o způsobu úhrady pohledávky mezi tehdejším navrhovatelem - do 30. 6. 2006 společností ČESKÝ TELECOM, a.s. a později společností Telefónica O2 Czech Republic, a.s. - a tehdejším

odpůrcem (Ing. P. Ch.) ze dne 12. 12. 1999, ve které odpůrce uznal, co do důvodů i výše, závazek vůči navrhovateli ve výši 34 637,50 Kč, který vznikl užíváním telefonní stanice v období listopad 1998 až duben 1999 a srpen 1999 až říjen 1999). Tuto věc je třeba považovat za věc spadající do práva soukromého, neboť zde bylo rozhodováno správními orgány o povinnosti stěžovatele vyplývající ze závazkového právního vztahu, který se řídí soukromoprávními předpisy (i podle předchozí právní úpravy dle zákona č. 110/1964 Sb., o telekomunikacích, ve znění pozdějších předpisů, kdy byl vztah mezi uživatelem a poskytovatelem telekomunikační služby založen jiným způsobem, t. j. zřízením telefonní stanice na základě přihlášky o účastnickou telefonní stanici, nemění tato skutečnost nic na tom, že šlo o povinnost plnění za poskytnuté služby, tedy o povinnost uživatele platit za poskytnuté telefonní služby úhradu v rozsahu tehdy stanoveném Telefonním řádem /t. j. měsíční základní sazby a hovorné/, a o oprávnění poskytovatele telefonních služeb jen v takto stanoveném rozsahu úhradu požadovat). Řízení o takovém právu bylo proto třeba považovat za věc spadající do práva soukromého. Rozhodující význam pro posouzení charakteru věci má právo hmotné, nikoliv právo procesní, neboť v případě věcí projednávaných podle novelizované části páté o. s. ř. jde vždy o rozhodnutí orgánu veřejné správy, který se v procesních otázkách řídí právními předpisy veřejného práva (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2003, č. j. 6 A 60/2000 - 46, které je uveřejněno pod č. 118/2004 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu). Soukromé právo vyžaduje vyšší stupeň soudní ochrany, než jaký mu byl poskytován ve správním soudnictví do 31. 12. 2002; zákonodárce proto stanovil v § 68 písm. b) s. ř. s., které nabylo účinnosti dne 1. 1. 2003, že žaloba ve správním soudnictví je nepřijatelná, jde-li o rozhodnutí správního orgánu v soukromoprávní věci, vydané v mezích zákonné pravomoci správního orgánu. Počínaje dnem 1. 1. 2003 takové věci na základě podané žaloby projednávají a rozhodují soudy v občanském soudním řízení, a to podle nové části páté občanského soudního řádu (ve znění zákona č. 151/2002 Sb.) Soud tu neprovádí přezkum správního rozhodnutí s možností - v případě zjištěné nezákonnosti - toliko takové rozhodnutí zrušit a věc vrátit správnímu orgánu k dalšímu řízení, nýbrž je povolán k tomu, aby v případě, kdy dospěje k závěru, že o věci mělo být rozhodnuto jinak než rozhodl správní orgán, sám o věci rozhodl a nahradil tak rozhodnutí správního orgánu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 8. 2003, č. j. Na 747/2003 - 4, dostupné na www.nssoud.cz, v němž kasační soud vyslovil právní názor, že „právní vztah založený smlouvou o poskytování telekomunikačních služeb má soukromoprávní charakter, neboť jeho účastníci se nacházejí v rovném právním postavení. Rozhodnutí, jímž předseda Českého telekomunikačního úřadu, jako správní orgán II. stupně, potvrdil rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu podle § 95 bod 8 písm. d) zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích, ve věci sporu o povinnosti účastníka k finančnímu plnění vyplývajícího ze smlouvy mezi provozovatelem veřejné telekomunikační sítě a účastníkem o poskytování telekomunikačních služeb, není proto přezkoumatelné ve správním soudnictví [§ 46 odst. 2 a § 68 písm. b) s. ř. s.]“.

Městský soud proto právem žalobu stěžovatele odmítl podle ustanovení § 46 odst. 2 s. ř. s., neboť se stěžovatel domáhal podanou žalobou přezkoumání rozhodnutí, jímž správní orgán rozhodl v mezích své zákonné pravomoci v soukromoprávní věci, kdy je žaloba podle ustanovení § 68 písm. b) s. ř. s. nepřijatelná. Městský soud ve smyslu ustanovení § 46 odst. 2 poslední věty s. ř. s. řádně poučil stěžovatele v napadeném usnesení o tom, že do jednoho měsíce od právní moci usnesení může podat žalobu a ke kterému věcně příslušnému soudu, tedy o možnosti domáhat se novou žalobou rozhodnutí v občanském soudním řízení, v němž mu bude náležet větší ochrana jeho soukromých práv.

Nejvyšší správní soud nesouhlasí ani s výtkou stěžovatele, že městský soud nemohl žalobu odmítnout v celém rozsahu a že měl minimálně vyloučit žalobu na určení neplatnosti a neúčinnosti napadených správních rozhodnutí k samostatnému řízení, a v tomto rozsahu pak o požadovaném určení rozhodnout.

Je skutečností, že stěžovatel v žalobě, resp. v petitu žaloby požadoval nejen zrušení obou správních rozhodnutí ze dne 11. 4. 2002, č. j. 010501/2002 - 631/Tat/G a ze dne 4. 8. 2008, č. j. 88 022/2007 - 603, které byly vydány postupem podle správního řádu zákona č. 71/1967 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ale i vyslovení jejich neplatnosti a neúčinnosti. Je také skutečností, že městský soud v napadeném usnesení neučinil v uvedeném směru (stran určení neplatnosti či neúčinnosti správních rozhodnutí) žádnou úvahu a žalobu jako celek odmítl. Jak již bylo uvedeno, městský soud správně odmítl žalobu stěžovatele, kterou se domáhal zrušení správních rozhodnutí, s poukazem na to, že tuto žalobu projednávají soudy v občanskoprávním řízení podle nové části páté občanského soudního řádu, obsaženou původně v zákoně č. 151/2002 Sb. Městský soud však nepochybil ani odmítnutím žaloby ve vztahu k určení neplatnosti a neúčinnosti správních rozhodnutí. Je tomu tak proto, že do pravomoci soudu, kterou lze rozumět oprávnění soudů řešit otázky, jež zákon svěřuje do jejich kompetence, nenáleží rozhodování o určení neplatnosti či neúčinnosti správních rozhodnutí, vydaných postupem podle správního řádu (zákona č. 71/1967 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Pravomoc soudů v uvedeném směru (určení neplatnosti či neúčinnosti správních rozhodnutí vydaných podle správního řádu) nelze nalézt v žádném hmotném ani procesním předpisu. Správní soud má pravomoc toliko k žalobě zrušit napadené správní rozhodnutí (§ 4 písm. a/ s. ř. s., § 76 odst. 1 s. ř. s., § 78 odst. 1 s. ř. s.), případně vyslovit nicotnost napadeného správního rozhodnutí (§ 4 písm. a/ s. ř. s., § 76 odst. 2, 3 s. ř. s.) nebo ve správním rozhodnutí uložený trest snížit v mezích zákonem dovolených nebo od něj upustit (§ 4 písm. a/ s. ř. s., § 78 odst. 2 s. ř. s.). Správním soudům, ale i jiným soudům proto chybí podmínky řízení, aby mohly rozhodovat o stěžovatelem uplatněném petitu na určení neplatnosti či neúčinnosti správních rozhodnutí, vydaných podle správního řádu.

Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů došel k závěru, že kasační stížnost stěžovatele proti napadenému usnesení městského soudu není opodstatněná a proto ji zamítl (§ 110 odst.1 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud rozhodl o kasační stížnosti rozsudkem bez jednání, protože mu takový postup umožňuje ustanovení § 109 odst.1 s. ř. s.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst.1 s. ř. s., za použití ustanovení § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci úspěch neměl a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému správnímu orgánu podle obsahu spisu žádné náklady v řízení o kasační stížnosti před soudem nevznikly, a tudíž mu nebyla přiznána náhrada nákladů řízení. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Soudem ustanovené zástupkyni stěžovatele, advokátce JUDr. Marcele Cellerové, nebyla přiznána odměna za zastupování, ani náhrada hotových výdajů, protože tato zástupkyně v řízení o kasační stížnosti neučinila a nevykázala žádný úkon právní služby, který by podléhal režimu vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** žádné opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. března 2009

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu

